1988/ 1989

III. évf. 7. szám

MKKE
KÖZMŰVELŐDÉSI
BIZOTTSÁG LAPJA

H: 1-6, 10-12

FEBR. 16 – MÁRC. 2

tánpont

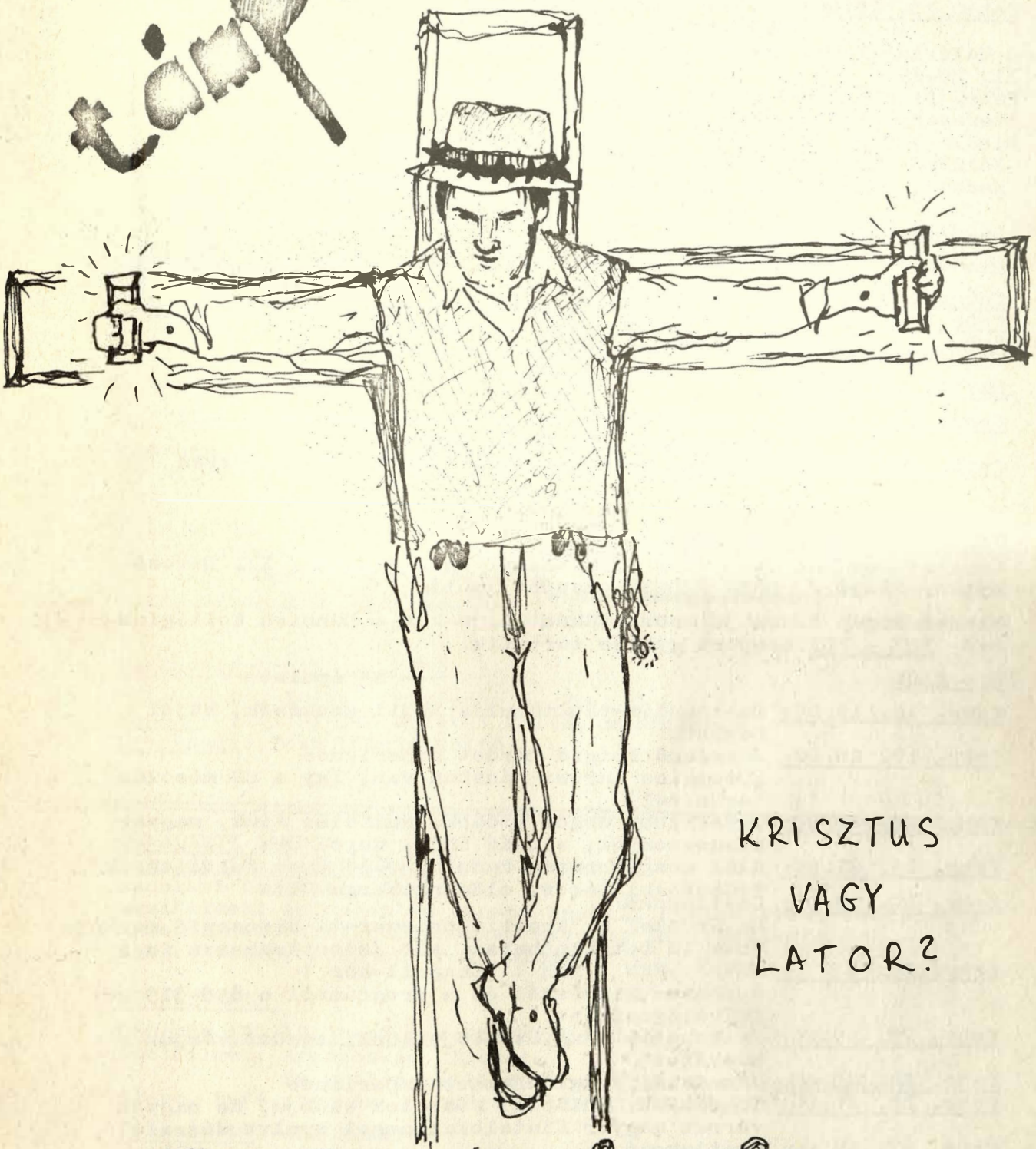

KRISZTUS
VAGY
LATOR?

ELDORÁDÓ

A BME PROGRAMJAI:

A MŰSZAKI EGYETEM PROGRAMJÁBÓL

Münnich kollégium XI. Irinyi J. u 9-11.

febr. 13. 19.00: Hárman a Rádiókabaréból:
Farkasházi - Katona - Ihos
A Galéria'11-ben Baksai József és Szabó Károly kiállítása látható II. 20-ig.
febr. 9-én és 16-án Old Boys Klub a bárban 20.00-tól. Rendszeresen , kéthetenként szórakozhattok ezentúl az Old Boys Klubban
Minden hétfőn és kedden versenytánc tanfolyam:
Hétfőn: 18-20-ig a kollégium halljában kezdő
Kedden: 18-21-ig az "E" épületben haladó tanfolyam.

Landler kollégium XI. Bartók B u. 17.

Minden hétfőn 20.00-tól Landler Mozi

febr. 13.: Vissza a jövőbe
febr. 20.: Diplomás örömlány
febr. 27.: Ritz fürdőház

Martos kollégium XI. Stoczek u 5-7.

febr. 15. 19.00: A népművészet jel és eszmerendszere.
Történelmi Kör rendezvénye
febr. 20. 19.00: BESZÉLŐ szerkesztőségi est a 405-ös körben

Tömegszervezetek rendezvényei:
Csütörtökönként 20.00-kor a Bercsényi kollégiumban / XI. Berosényi u. 28-30./ BME- FIDESZ csoport gyűlés

Minden hónap 1. és 3. csütörtökén 16.30-kor a Münnich kollégiumban BME - MDF csoport gyülés tartatik.

R - KLUB "R" épület

febr. 16. 19.00: Daltanulás-tánctanulás: Böjti szokások, böjti fogások.
febr. 17. 20.00: Jazzland: Frigid Bardot Experience
(Csonkics Karcsi Kínában van, így a CD másolás szünetel)
febr. 18. 20.00: InteRklub: angol videók, külföldi fiúk, magyar kisasszonyok, szolíd büfé, angol tea . . .
febr. 19. 21.00: AISA mozgás ritus-tanulmány 18 éven felülieknek r: Csetneki Gábor, előadja: Varga Rita
febr. 20. 18.00: Csatlakozó:
Ha érdekel a "kreatív-önismereti kiscsopi" munkája abba is betekinthetsz, sőt jelentkezhetsz is.
febr. 21. ? NEW ! NEW ! NEW ! Chagall-kör !
a pontos kezdésről és a programról a 850-313 ad felvilágosítást.
febr. 23. 19.00: Daltanulás: "Együtt böjtölünk, együtt várjuk a húsvétot"
febr. 24. 20.00: Jazzland: Frigid Bardot Experience
febr. 25. 20.00: InteRklub: külföldi fiatalok klubja, de nagyon várnak magyar fiatalokat angol nyelvtudással!
febr. 27. 19.00: Csatlakozó
febr. 28. 19.00: Chagall-kör: Vezeti S. Nagy Katalin műv. történész

támpont-2

Klub program

HNF I ker. Kultúrális bizottsága és az I. ker. Művelődési Ház

február 27. 18.00: Két évtized emberveszteségei Magyarországon-1939.
Előadó: Dr. Für Lajos történész
Helyszín: Dem rkpt. 6

Rakpart Klub: / Új helyen ! Bp XVIII. ker. Váci út 50; a Medicor pinceklubja, a 3-as metró élmunkás téri áll.-nál/
február 16 19.00: Itt, Közép-Európában.
Beszélgetés Konrád György iróval
február 18. 18.00: RAKPART-BÁL a Zichy kastélyban
február 23. 19.00: A szociáldemokrácia esélyei.
Beszélgetőpartnereink: Révész András, G. Márkus Gy
Heiszler Vilmos

Bajcsy-Zsilinszky Endre Baráti Társaság
(tervezett helyszín: Jurta színház)
február 17. 18.00: 40 évvel az ún. "fordulat éve" után.
A helyzet akkor és most.

Széchenyi Társaság

február 16. 14.00: Lovasélet Magyarországon
Előadó: Dr. Fehér Dezső
Helyszin: Bp. Mezőgazdasági Múzeum, Vajdahunyad -vár , Román ép., díszterem.

A FISZOK programjából

február 22. 14.oo Kossuth Klub: Szociológiaelméleti kör
Richard Münch Habermas és Luhman kritikája
/Vitaindító: Karácsony András, Pokol Béla/

február 23. 14.oo, Művészettörténeti Tanácsterem /I. Uri u. 62./
"Hatalomelméletek és a politikai és a politikai rendszer vizsgálata Magyarországon"szekció
A gazdasági elit rekrutációja Vendég: Lengyel György
Szekcióvezető: Bruszt László

Társadalomtudományi Klub

Február 15. 19.oo Makarenko u. 2o.
Vendég: IVAN ŠTRPKA szlovák költő, szerkesztő
Házigazda: Tóth László költő

DUNAPARTY CLUB
február 18. 19.oo-o4.oo: a programból:
zenekari bemutató: Szeánsz
mozifilmek: Az oroszlán ugrani készül, Fantasztikus labirintus
videofilmek: Akit buldózernek hivnak, Banditasirató
disco, teaház rock and roll club

KDC PROGRAM

február 17./19.3o-o2.oo/: BIKINI koncert
mozifilmek: Aranyoskám /Tootsie/
Az utolsó csillagharcos /The last starfighter/
disco, büfé, teaház Vendég: Schirilla György

február 24. ART REAKTOR
Vendég: Zalatnay Sarolta, Anita
mozifilm: Hátsó ablak /Hitchcock/
"K"

február 17. és 24. : RÁDAY DIXIE CLUB
Házigazda: Benkó Dixiland Band

támpont-3

Könyv — Ecsedi Paula — Both Vilmos —

Kurt Vonnegut: A Titán szirénjei

Akit foglalkoztat, hogy mi az emberi lét értelme és célja, akit érdekel, hogy miért épült, és mi célt szolgált a kínai Nagy Fal, Stonehenge és a Kreml, aki tudni szeretné,hogyan lehet üdvözülnie annak a milliárdosnak, aki puszta kézzel megfojtja legjobb barátját, és megerőszakolja majdani szerelmét, akinek fia kék madárrá képzi át magát, mert a boldogságot csak így tudja birtokba venni, az tartson Vonneguttal, a groteszk mese nagyszerű mágusával.
Vonnegut remekművének szereplői a tér és idő titkos korlátain áttörve érik el a lelki béke katartikus boldogságát, de a mulatságos, felemelő és elképesztő történet olvasója is részese lehet a vonneguti üdvözülés torokszorító élményének.

Jankovics Marcell: Jelkép-kalendárium

A szerző célja, hogy megismertesse az Olvasót a naptári ünnepek eredetével, a "jeles" napok jeleinek céljával és értelmével. A naptárról szóló, korábban megjelent munkák szerzői általában megelégszenek az adatok összegyűjtésével, Jankovics Marcell viszont továbbmegy egy lépéssel, arra keresvén a választ: hogyan és miért éppen így alakult ki naptárunk ünnepi rendje? A kérdésekre a feleletet szellemi örökségünknek egy különösen kusza halmaza rejti, amelyben a jeles napokhoz füződő legendák, babonák, szokások, jelképek és jelképes cselekedetek, valamint a rájuk vonatkozó, korról korra változó, nemegyszer téves magyarázatok vannak látszólag minden rendszer nélkül egymásra dobálva. De csak látszólag. Mert az, ami a sokszoros átépítés ellenére ma már valóban romhalmaz, hajdan évezredek gondos munkájával rakott épület volt, amelynek alaprajza a csillagos ég mozgásai nyomán rajzolódott ki, falait pedig a csillagászattól hajdan elválaszthatatlan csillaghit útmutatásai szerint emelték.
Innen eredeztethető Jézus születésének hagyományos ábrázolása: "A mitológiai világkép napos, holdas fája tövén lévő odún, barlangnyíláson át vezet a föld alá az út az "alsó" világba. Ez az égi hely/a Tejút hasadéka/ időszámításunk kezdetétől a téli napfordulóval együtt a Bak havába esik. Ez a magyarázata annak, hogy ettől az időtől kezdve a föld széltében, hosszában találkozhatni a faodúból, barlangból születő napisten képzetével. Ez a képzet mindmáig eleven, csillagászatilag sem vesztette el érvényét, legalábbis metaforikusan nem, megőrizte a mesemondó népi emlékezet, de a keresztény egyházi művészet is Jézus születésének ábrázolásában. Az evangéliumok sehol sem írják, hogy Jézus barlangban született volna, a művészek java azonban a jelenetet barlangba helyezi, legfeljebb a szöveghűség kedvéért istálló díszletet rak nyílása elé."

Határ Győző: Anibel

Pikáns, izgalmas történet a Nő rajongó imádásáról. A főhős a hadifogságból hazaérkező Simon szerelemre vágyik, és az örök nőiesség megtestesítőjével, a buja Anibellel találkozik. Mégsem pusztán szerelmi regény ez, mélyebb valóságot ölel fel a háború utáni Budapestről, a színházak és a feketepiac környékéről, a hadifogságbeli eseményekről.

Apuleius: Aranyszamár

A lebilincselő cselekményszövés, izgalmas kaland-, és mesesorozat közepette mindennapi tevékenységük, cselszövésük és szerelmeskedésük révén ismerteti meg a görög mitológia egyszerre fenséges és köznapi gondolkodású isteneit, Cupidó és Psziche új életet teremtő nászát és házasságát, továbbá egyszerű emberek és királyi sarjak szerelmét.

támpont-4

-támpont-4-

David Piper: A művészet élvezete

Hogy milyen élmény támad bennünk egy festmény láttán, az jórészt attól függ, hogy rendelkezünk-e a megértéséhez szükséges ismeretekkel. Ehhez nyújt alapvető, de rendkívül magas színvonalú kézikönyvet Piper, amely a festészet elemi, így megkerülhetetlen formáit elemzi egyfajta művészettörténeti áttekintést adva.
Először a festészet alapvető témáit, nyelvét, anyagait és módszereit mutatja be óriási és gyönyörűséges képmelléklet felvonultatásával. Az elemi ismeretek átadása után ötven mű elemzése következik, amelyek talán a művészet történetének legrejtélyesebb, legtitokzatosabb remekei. Ezek a magukkal ragadó, bár hely hiányában kétségtelenül hiányos értelmezések zárják a kötetet.

László Gyula: A honfoglaló magyar nép élete

"Ez a könyv a magyar nép életének egyik válságos szakaszáról íródott. Népkönyvnek szántam, s éppen ezért nagyon megmértem minden mondatát. Célom az volt, hogy megmutassam népünknek az egykori nyers valóságot: íme, így élt ezelőtt ezer évvel a magyar pásztorember, a kétkezi munkás, a földmíves, íme, ilyen volt a család élete, lakása, munkája, étkezése, földje s állatállománya, s íme, ilyen volt halála és a mindenségről alkotott hite.
Az olvasónak és a szerzőnek szeretete és türelme s elmélyedése kell ahhoz, hogy megismerjük egykori életünket."

P.G.Wodehouse: Kirabol a komornyikom

Wodehouse a nyelvi humor legcsodálatosabb virtuóza. Az angol nyelv általában véve mulatságos nyelv, tele kitűnő, plasztikus és eredeti értelmükben igen groteszk elképzeléseken alapuló szólásmódokkal. Wodehouse a nyelvnek önmagában rejlő humorát a legmegasabb fokig tudja fejleszteni. Vannak írásai, amelyeknek minden mondata egy nyelvi telitalálat. Természetesen a fordítás regényei kiváló fordulatainak egy részét érthetetlenné teszi, de még így is érezhető és élvezhető a sajátos wodehouse-i hangulat.
Ez utóbbi könyve egy a csőd szélén álló bankház megmentésére szervezett rablásokról szól, számos hajmeresztő, lélegzetelállító és fergetegesen mulatságos kalandon keresztül.

Babits Mihály: 21 vers/21 poems

Babits Mihály költészete univerzális maradandót képvisel. Az ő esetében nem kell attól tartani, hogy az angol vagy amerikai olvasó kelet-európai kuriózumnak tartja majd. Babits keresztény univerzalizmusa és gondolatrendszere a mai nyugati eszmeáramlatok sorában újra markánsan jelentkező katolicizmushoz kötődik, s láthatóan ez a szempont volt a válogatás belső kritériuma is.

Bíró Zoltán: Saját út

Bíró Zoltán esszéje a népi gondolat eszmekörének központi mozzanatát, a "Harmadik út" kérdéskörét választja vizsgálata tárgyául. Elemzi és kommentálja a máig mérvadó tekintélyek- Németh László, Bibó István, Illyés Gyula, Kovács Imre, Veres Péter - megnyilatkozásait.

Kerényi Károly: Mi a mitológia?
Tanulmányok a homéroszi himnuszokhoz

Kerényi Károly a XX.század legnagyobb magyar klasszika-filológusa, a homéroszi himnuszok Devecseri Gábor által készített fordításait sajátos vallástörténeti magyarázatokkal látta el, amelyekben a görög élményvilágot eleveníti meg újra.
A kötetet a szerző halálának tizenötödik évfordulójára jelentetik meg.

A LAP — A JAK folyóirata — 40Ft

A fiatal írók József Attila Körének régóta várt folyóirata négy különböző szellemi-irodalmi műhely alkotóit szólaltatja meg. E próbaszám még egy kötetben adja keresztmetszetét az eltérő fogantatású, stílusú műveknek, a jövőben azonban az évi 12 számon osztoznak az egyes irányzatok. Külön figyelmet érdemel ez a -remélhetőleg- békés egymás mellett létezés, hiszen irodalmi életünk megosztottságának jövőbeni enyhülését /megszűnését?/ jelentheti.

Néhányan a "84-es kijárat" szerzői közül: Györe Balázs, Molnár Miklós, Mészáros Sándor, Balassa Péter. Talán a legtöbb közismert szerzőt felsorakoztató folyóirat a "Dolog és szellem", melyben többek között Csengey Dénes-Cseh Tamás Mélyrepülésének szövegkönyve olvasható. A "POLISZ" szerkesztői, szerzői már a címben megfogalmazták törekvéseik irányát: POLItika-LIra-SZéppróza. Nem politizálásról, "úri huncutságról" van itt szó, hanem a közösség, a "polisz" és az egyén viszonyának rendezéséről. Az "Új Hölgyfutár"-nak már több száma megjelent, és ezek élő változatát is bemutatták "UHF Revue" címen , de a "közlöny az irodalom, társasélet, művészet, kozmológia és divat köréből" most vélhat széles körben ismertté. Végül egy rövid részlet Petőcz András: " A vándorkacsák himnusza" című opuszának második versszakából:

"...tyáp-tyáp-tyáp-tyáp-
Tyáp-tyáp-tyáp---..."

Faludy György: Test és lélek — Magyar Világ Kiadó 270,-

1938-ban a Villon-fordításairól is ismert költő szerződést kötött kiadójával, hogy legkésőbb 1943-ig a világirodalom legszebb ezer versének fordítását tartalmazó antológiát állít össze./.../ Hitler, háború, menekülés, Marokkó, amerikai katonai szolgálat. Arab, kínai, japán költészet./../ Hazatérés, szalámitaktika, Recsk, októberi remények, újabb emigráció.... Irodalmi Újság, Columbia Egyetem, Torontó.

Az antológia különös értéke, hogy - szemben az ilyen jellegű vállalkozások többségével - nem túlreprezentált benne az európai költészet:

"Egyedül [illegible] szép verseket kerestem, de semmi módon nem határoztam meg előre, melyik népet vagy kort részesítsem előnyben..."

"Munkám közben az a remény vezetett, hogy, mint egykor Villon-kötetemmel, a költészet népszerűsítéséhez még egyszer letettem a magam szerény ajándékát."

Lapzártakor érkezett...

MEDVETÁNC KÖNYVEK MEDVETÁNC KÖNYVEK MEDVETÁNC KÖNYVEK

A Medvetánc mellékletei ezentúl Medvetánc könyvek címen fognak megjelenni. Az első két szám már kapható is, bár nem mindenhol. Ami biztos: az Eötvös Könyvesboltban tegnap még volt mindkettőből...

Jelentések a határokon túli magyar kisebbségek helyzetéről

Egyetemes magyar felelősségtudat /Mészöly Miklós/; Liberalizmus és nacionalizmus /Tamás Gáspár Miklós/; Bibó István levele Szalai Pálhoz /1978/ Limes /Molnár Gusztáv/; Jelentés az romániai magyar kisebbség helyzetéről; Romániai menekültek Magyarországon, 1988; A magyar kisebbség Csehszlovákiában; A jugoszláviai magyar nemzetiség helyzete; Magyar tudományművelés Jugoszláviában /Für Lajos/ Kárpátaljai magyarság /Balla Gyula/

Áruk: 98,-

Demény Pál: A Párt foglya voltam

— támpont-9 —

George Orwell: 1984 Európa /7oFt/

Hát ezt a regényt is idesodorták végre a reformszelek... Persze egy valamireváló értelmiségi már többször olvasta a könyvet, látta a filmet, megvitatta, elemezte, címe hallatán összekacsintott ismerősével, a zoknik közé rejtve átcsempészte a határon angolul, megvette valamelyik szamizdat-butikban és hazáig ettől félt, hogy igazoltatják, fénymásolta, kézről kézre adta, stb.
1948: a sztálini diktatúra kiterjed Kelet-Európára is. A hidegháború hideg előszele.

"A háború: béke."
A szabadság: szolgaság.
A tudatlanság: erő."

Ma, amikor a kor törvénytelenségei, kegyetlenségei végre napvilágra kerülnek, felvetődik a kérdés: tényleg utópia az 1984? Hát még nem volt a történelemben elég Nagy Testvér? Nem öltek meg százezreket "gondolatbűn" miatt? Nem uralkodott néhány tucat hatalomra vágyó bürokrata milliók felett törvénytelen módon? Nem írták át elégszer a múltat egyik napról a másikra, törölve emberek emlékét is a társadalom tudatából? Nem üldözték eleget a gondolkodó, tehát nem feltétlenül engedelmes alattvalókat? Nem pusztítják el ma is tízezrek lakóhelyét, környezetét, hogy akolba tereljék őket, mint a barmokat?
...
Egyetlen megjegyzés még kikívánkozik belőlem: az MSZMP KB ma ült össze, hogy -zárt ajtók mögött- újraértékelje /vagy ne értékelje újra/az 1956-os forradalmat...

Deregnyei /Kossuth Lajos/: A magyar politikai pártok értelmezése

1847-ben jelent meg Kossuth Lajosnak ez a dolgozata, melyben a magyar társadalom konzervatív és progresszív erőinek viszonyát, a politikai pártok programját és taktikáját elemzi. Célja, hogy híveket toborozzon a társadalmi haladás, a függetlenség jelszavát zászlajára tűző ellenzéknek.

"Amott van a párt, mely önbelátásról lemondva, reformot csak a kormánytól vár, melynek természetében fekszik, hogy inkább saját hatalmának gyarapítására, mint az alkotmány kifejtésére s biztosítására törekedjék; amott van a párt, mely az ellenzéktől, az alkotmányos hajlamok természetes depozitáriusától, mellyel a reformra törekvés históriailag azonosítva van, még a kezdeményezés hivatását is megtagadja, és itt van az ellenzék, mely mindenkit hivatva lenni vall e nemzet újjászületésének nagy munkájánál közredolgozni, de reformnak semmi újítást el nem ismerhet, mely a nemzeti alkotmányos lét fejlesztésével s biztosításával összhangzásban nincs. - Válasszon a nemzet a két párt közt."
/Gondolkodó Magyarok/

A közeljövőben megjelenő könyvek közül ajánljuk:

Himnuszok Könyve /A keresztény himnuszköltészet remekei/	Helikon	/96.-/
Kányádi Sándor: Sörény és koponya /Uj versek/	Csokonai	/7o.-/
Alekszandr Szolzsenyicin: Ivan Gyenyiszovics egy napja	Európa	/3o.-/
Luis Bunuel: Utolsó leheletem	Európa	/48.-/
Révay József: Az erkölcs dialektikája /reprint/	Pannónia Könyvek	/8o.-/
Glatz Ferenc: Történelempolitikai vezércikkek	Csokonai	
Bihari Mihály: Politikai rendszer és szocialista demokrácia	ELTE ÁJTK	
Kosáry Domokos: Magyarország és a dunai táj évszázada	-"-	
Schlett István: Reformerek, reformkörök, reformok	-"-	

A Püski, az Eötvös és néhány további kisebb kiadó kiadványairól a következő számunkban szeretnénk egy összeállítást közölni.

Lapszemle

Liska Tibor: Lehet, de minek? - pénzügyi innováció a piaci szocializmusban?

A tőle megszokott kíméletlen, ám szellemes stílusban írta meg válaszát Liska Tibor D. M. Nuti:Pénzügyi innováció a piaci szocializmusban című a Közgazdasági Szemle idei áprilisi számában megjelent cikkére. Gazdag mondanivalója miatt mindenki figyelmébe ajánljuk az írást, melyből most néhány izgalmas gondolatot villantunk fel.

"Egyelőre sajnos nem csak az én szocialista vállalkozás-javaslatom, hanem például Brusé sem tudta áttörni a piaci elidegenedésnél is sokkal súlyosabb szervezeti elidegenedés, a rólunk és a mi zsebünkre, de nélkülünk, ránk még csak nem is hederítve döntés rendszerét. Semmilyen javaslat vagy koncepció nem tudta megtörni az elvileg társadalmi tulajdonból társadalomellenes totális nem-tulajdont kiépítő bürokraták uralmát! /.../ mi máris messze "túlszárnyaltuk" a legfejlettebb tőkésországokat, pedig éppen csak most kezdjük lemásolni a legőrültebb kártékonykodás /az adózás/ pénzügyinek csúfolt elavult csúcstechnikáit és adóhadseregeit. Eddig csak a sztálinista szovjet gyakorlatból sikerült a legkártékonyabb, legértelmetlenebb elvtelenségeket kiválasztani és átmásolni, most már Nyugatról is. /.../ Termelőeszközeitől megfosztottan nem csak proletárrá válhat a dolgozó, hanem olyan állami és magán bérrabszolgává is nyomorodhat, aki még a bérének is csak töredékét jelentő zsebpénzt kap kézhez, a többiről "állam apuka" bürokráciája gondoskodna olcsó, vagy éppen természetbeni ingyenes juttatásként - ha tudna. /.../ "Felettünk a béka" - biztat minket a Mikroszkóp Színpad egyik müsorának címe. Ha így megy tovább, már erről a tényről is csak távcsővel bizonyosodhatunk meg..."
/Közgazdasági Szemle 1988/11./

SZÁZADVÉG 6-7. Bibó István Szakkollégium 96Ft

A folyóirat már előző számaival kivívta, hogy a vezető társadalomelméleti kiadványok között emlegessék, s ez a szám sem okoz csalódást az olvasóknak. A tartalomból:

Tőkés Rudolf: Politikatudomány Magyarországon az 1980-as években; eszmék, ellentmondások
Paragó Béla: Magyar liberalizmus /Egy elhalás története/
Nagy Imre: A magyar nép védelmében; Rádióbeszédek 1956-ban.
Körösényi András: A kritikai-ellenzéki értelmiség Közép-Európában
Hegedűs András: A funkcionárius
Pető Iván: "... Megszabadítani az országot a másik ország nemzetiségéhez tartozó személyektől..."
Litván György: "Mi, kommunisták, különös emberek vagyunk." /A sztálinizmus lélektana/
Szabó Miklós: A hétköznapi sztalinizmus Magyarországon
KÖRKÉRDÉS a reformról /Hegedűs András, Bilecz Andro, Szalai Pál, Gombár Csaba/
Voszka Éva: Reformzsákutca
Interjú Halmai Gáborral
Dozóki András: Egy ingerlékeny urbánus. Ignotus Pál és kora
Válogatás Ignotus Pál írásaiból

A SZÁZADVÉG kapható egyik-másik könyvesboltban /pl. Dötvös könyvesbolt, Szamuely utca/, a Bibó István Szakkollégiumban /Ménesi u. 12./ és a Széchenyi Szakkollégiumban is /Ráday, 2o1./.

Körkérdés a KGST-kapcsolatok jövőjéről

A cikk három kérdésre vár választ, többek között olyan neves szakértőktől mint Csaba László, Tardos Márton, Angyal Ádám. A kérdések a KGST megváltoztatásának lehetőségéről és módjáról, a követendő kereskedelempolitikáról, valamint a rövidtávu lehetőségekről érdeklődnek.
Angyal Ádám: "... a különböző integrációk közötti választás nemcsak a magyar szándékon mulik. A KGST-integrációkban való részvételünk legfontosabb indoka nézetem szerint nem a politikai elkötelezettség, hanem a kiépült, akár tradicionálisnak is nevezhető piaci kapcsolatrendszerek és az a tény, hogy gazdasági kulturánk sokkal közelebb ál ezekhez az országokhoz, mint például az iparilag lényegesen fejlettebb európai integrációhoz."
Csaba László: "Az 1987. és 1988. évi KGST ülésszakok után egyértelmüvé vált, hogy a sokoldalu együttmüködés piaci reformjára abban a 3-5 évben, amikor a magyar gazdaság számára a leginkább sürgető lenne, még biztosan nem lehet számitani."
"... változásra ... a viszonylati kereskedelempolitikában van szükség, hanem az országon belül a gazdaság valódi müködési föltételeit formáló nagy kérdések kezelésében."
Tardos Márton: "Az elkövetkezendő 4-5 éven belül a KGST gazdálkodás nem képes olyan átalakulásra, ami a magyar KGST kapcsolatok ... /romló, egyoldalu/fejlődését lényegesen módositaná. Ezért nem lehet a KGST kapcsolatok jelentős mérséklődését elkerülni. ... az ország helyzete megköveteli, hogy KGST szállitásaink volumene ne haladja meg partnereink fizetőképes keresletét ..."

/Külgazdaság 1989/1/

1956-os dokumentumok

Figyelemreméltó dokumentumok olvashatók az Ötlet 1989/6. számában: Kádár János 1956. nov. 1-én elmondott rádióbeszéde, Bibó István államminiszter első kiáltványa a nemzethez 1956. nov. 4-én, itélet a Nagy Imre perben, kronológia, s még néhány érdekes adat. Ezek az információk mindannyiunk számára segitséget nyujthatnak egy tárgyilagos, tényeken alapuló vélemény kialakitásához.

/Ötlet 1989/6/

Nemcsek Zoltán

TOVÁBBI CIKKAJÁNLATUNK:

1. Kányádi Sándor: Amíg pillog a láng /A jiddis népköltészetről/
   Volt egyszer egy kis zsidó /Jiddis népköltészet Kányádi Sándor fordításában/ /Uj Irás 1988/12./
2. Ifjúsági Szemle 1988. november
   Az egész számot ajánljuk elolvasásra.
   Néhány érdekesebb cikk:
   Kéri László: Az ifjúság és a politikai változások
   Stumpf István: Politikum, alternativitás-önszervező közösségek
3. Karácsony András: Az el nem múló időről /Társadalomkutatás 1988/3./

Idegennyelvű lapszemle

U2 Explores America

Hét nagylemez, hét év. És egy 9 hónapos világ körüli turné, teltházas stadionok, slágerlistás számok és az új koncertlemez /Rattle and Hum/ sikere. Ugyanakkor az együttes története során végig kísért egy dilemma: mik azok a tradíciók, amikre támaszkodhatnak, amelyek az együttes zenei világának kohézióját adhatják. Ugy tünik, végre sikerült megtalálni ezt a hagyatékot: az amerikai zenei örökség az, ami az új album egységét biztosítja. Dylan, Lennon, B.B. King, a stúdió, ahol Elvis is dolgozott - ezek azok a dolgok, amelyekre "a világ legjobb koncertlemeze épül" - állítja az amerikai újságíró. Lehet, de azért fogadjuk ezt egy európai szkepticizmusával. Valahogy az első hat lemez is elkészült. /Time/

A whimsical fun house

Majd félévszázada húnyt el századunk egyik legeredetibb művésze, a svájci festő-filozófus Paul Klee.

Egy új világot próbált teremteni, egy olyan világot, ami különbözik a körülvevő valóságtól: a kezdetek különleges színhatású tájképeitől /"a színek és én egyek vagyunk"/ az utolsó évek pálcikafiguráiig tartó időszak ezen célkitűzés megvalósítását jelentette. Számára a művészet nem cél, de folyamat; lehetőség a mozgás és idő, a zene kifejezésére.

Életműve példa arra, hogy a művészetnek léteznek még új dimenziói, feltáratlan területei. /Bővebb információt a Kleeről szóló, képes illusztrációkat tartalmazó a közelmúltban megjelent Pantheon kiadvány révén szerezhetünk./ /Newsweek/

Rock's Right-Hand Man

A közelmúltban jelent meg Keith Richard Talk is Cheap c. lemeze. A világ legjobb rock'n'roll bandájának gitárosa az 1986-os Dirty Work c. Stones lemez után vált meg a csapattól a turnét kísérő huzavonák miatt.

Ha Mick Jaggert a Stones hangjának, Charles Watts dobost az együttes szívverésének nevezik, akkor ő, akinek gitárjátéka jól ismert a Honky Tonk Women, Satisfaction vagy a Carol című számokból, méltán tekinthető a banda lelkének. Akkordjai, futamai rádkényszerítenek valamilyenfajta ritmust, lüktetést - hatásosabb bármely metronómnál. Az új lemez tíz napos rögzítés és három havi keverés után került a boltokba, s a régi hagyományok igazi folytatása. /Newsweek/

America's Most Famous Artist

1968-ban több lövés érte máját, tüdejét és egyéb nemes szerveit. "Azóta várom és kívánom a halálomat"-nyilatkozta egyszer Andy Warhol.

Majd húsz évig várt.

Pop-art, különös hangulatú filmek /minimál filmeknek nevezhetnénk, az egyikben például a főszereplő negyvenöt percen át egyetlen gomba fogyasztásával van elfoglalva/, Velvet Underground, Nico és David Bowie, ezüst haj és nyakban lógó fényképezőgép - ezer apró darabból állíthatnánk csak össze. "Uj mesterségességet hozott a művészetekbe."-írják róla. "Géppé akarok lenni, ha már legyőzni nem tudom őket"-vallotta. Szerinte nem a művész pszichéje, de az aktuális, élő kultúra a műalkotások forrása: bizarr és komikus képein konzervdobozok, Marilyn Monroe képe vagy képregény-figurák jelennek meg - a fogyasztói társadalom elevenedik meg. /Time/

Színház — Mitró Katalin

Félévi értesítő - az év végén

Félidőhöz közeledik az 1988/89-es színházi évad. Ezt persze csak a naptári év végén szokásos összegző, toplistákat kikényszerítő vágy mondatja, hiszen a színházakban nincsen félidei szünet, annak rendje és módja szerint folynak a próbák és születnek az új bemutatók. Az "annak rendje és módja" manapság persze pénztelen világunkban azt jelenti, hogy jelentősen csökkent a bemutatók száma, ezen belül viszont nőtt a kommersz aránya - és természetesen emelkedett a jegyek ára is.

Szeretünk -és mostmár szabad- fanyalogni, de azért el kell ismerni, születtek az ősszel kiemelkedő produkciók is. Az általam látottak közül négyre szeretném felhívni a figyelmet, igaz, ezek közül három -minthogy nem fővárosi előadás- hamarosan lekerül a müsorról. A kaposváriak Oidipusz királyáról már írtam a Támpont novemberi számában. Talán lesznek még olyan szerencsések, akik el tudják még csípni Szolnokon Székely János drámáját, a Caligula helytartóját, melyet az Izraelben élő, de egyre gyakrabban nálunk dolgozó Taub János rendezett. Ahhoz pedig talán a szerencse is kevés, hogy valaki egy ennél is "vidékibb" helyre, Kolozsvárra eljusson, ahol alkalmanként még játsszák Caragiale félelmetes szatíráját, a Zürzavaros éjszakát - ezt a Harag György nyomdokaiba lépő tehetséges Tompa Gábor rendezte. Legelérhetőbbnak Moliere shakespeare-i mélységü drámája A mizantróp tünik. A Székely Gábor által rendezett előadás itt, a közelben, a Petőfi Sándor utcában látható a Katona József Színházban. Legalábbis, ha tud rá valaki jegyet szerezni. Szóval, sok szerencsét!

Bérczes László

A Támpont legutóbbi száma óta eltelt időszakban (azaz: a vizsgaidőszakban) a színházi események szakadatlanul felgyorsultak. Majd egy tucat jelentősebb bemutató izgatta a kedélyeket egyszerre, és mind külön-külön érdekes eseményt ígért. Ha talán a vizsgaidőszak komoly tanulásában még nem is sikerült mindet megnézni, hát a választék igen széles manapság is ....

Ismét egy klasszikus, monumentális drámával próbálkozik a Radnóti G.B. Shaw: Johanna színrevitelével; a Játékszín két igen különleges bemutatójáról már mi is szóltunk (Csurka I: Majális, Schwajda Gy: Himnusz) a Nemzetiben a Zsivagó, a Pestiben pedig a szintén sokat emlegetett Székely János dráma a Caligula helytartója szerepel, no meg a Nagybőgő c. monodráma Darvas Iván szereplésével.

A Vígben Kornis Mihály (a Kozma szerzőjének) műve látható Körmagyar címmel.

Mind e felsorolás, várakozás, lehetőség és ígéret. Meg kell őket nézni! Részünkről a Katona két új bemutatójáról szólunk bővebben.

Moliere: A mizantróp Katona József Színház

A Támpont november 17-i számában már közöltünk egy előzetest az akkori bemutató kapcsán /Székely Gábor néhány gondolatával/, de talán érdemes a darabnak és előadásnak újra figyelmet szentelni - téve ezt egyebek közt azért is, mert az évad egyik kiemelkedő produkciója A mizantróp.

Mizantróp - embergyűlölőt jelent. Komédia, vagy tragédia? - kezdődik minden mai és korábbi kritika illetve értelmezés. De egyáltalán: komédia vagy tragédia az ami körülöttünk és velünk történik nap mint nap? A legfontosabb értékek: a hűség, az őszinteség és tisztaság is - hol, mikor és mennyire magától értetődő és igaz? Az élet mocsokban születik - mondja a szélsőséges vélemény. De tényleg: mennyire kell tekintettel lennünk hibáinkra és hibáztathatóságunkra és mások gyengéire? Vannak-e, lehetnek-e kemény kötelezettségeink és elvárásaink mindahhoz képest, hogy eleve fogyatékosan kell elfogadnunk mindent, hogy bele ne őrüljünk kicsinységünkbe? Ha pedig teljes toleranciával és lojalitással fogadjuk mindezt - hol tudjuk magunkat értékeinken keresztül megőrizni?

Felháborodás is ez a darab, tiltakozás és tagadás is, de keres is: hogyan lehetne meggyújtani a leszakadt csillár gyertyáit, hogyan szeretni és őszintének lenni...? Mindannyian magunkhoz képest... merthogy döntéseinket is akképp szenvedjük el...

E Ionescu: Haldoklik a király

Talán az elején még politikai mondanivalót sejtet ez a Ionescu darab - az öreg király hatalma is vele öregedett; országa összeszűkült, palotája omladozik, a fiatalok, de még a tavasz is elpártolt tőle. De végülis ez csak kellék. Az igazi mondanivaló a király. Haldoklik de előbb "megvakul" - csak befelé lát, minden elfogy és eltűnik, - az elmúlás már nem lát színeket sem, csak szűkül és rácsukódik az emberre, aki csupaszan és egyedül kell hogy átélje az utolsó pillanatát... a halá(lá)t.

Ionescu belülről követi, próbálja követni a haldokló ember érzéseit: a látomást, félelmet és tiltakozást, a mígnem az utolsó pillanat a halálé. A katarzis mégis elmarad, a néző nem képes átélni a halált belülről, az élet(ünk) illúziója túl erős.....

A SZKÉNÉ programja: (február)

16-án 20.00: NYOLCVAN VÖDÖR LEVEGŐ Lezsák Sándor darabja, a Térszínház előadásában.
18-án 19-én 20.00: DOLCE VITA NUOVA ...avagy az új ember kovácsa
21-én 20.00: MAGAM TALÁN KÖZEPRE ÁLLOK
Daróczi Zsuzsa Pilinszky estje
22-én 20.00: Sirály - Daróczi Zsuzsa előadásában
23 án 20.00: TALÁLKOZÁSOK A TÁNYÉRFÖLDÖN performance
25-én, 26-án 19.00: SZENTIVÁNEJI ÁLOM az AVISURA előadása
28-án 20.00: AZ EMBERI HANG Cocteau darabja francia nyelven

F E B R U Á R-TÁMPONT SZÍNHÁZ-NAPTÁR

16. Katona-Esküvő
Nemzeti-Advent
Vár-Mandragóra

17. Játékszín-Egy őrült naplója
Katona-Esküvő
Vár-Galilei

18. Katona-Haldoklik a király
Víg-A vágy villamosa
Pesti-Caligula helytartója

19. Katona-A mizatróp
Víg-Éjjeli menedékhely
Pesti-A nagybőgő

20. Radnóti-Hetvenkedő katona
Pesti-Caligula helytartója

21. Katona-Mizantróp
Játékszín-Fehér csend
/Viszotszkij-est/

22. Játékszín-Himnusz
Katona-Galóca
Vár-Galilei

23. Játékszín-Egy őrült naplója
Katona-Catullus
Nemzeti-Advent
Vár-Mandragóra

24. Katona-Haldoklik a király
Vár-Csíksomlyói passió
Víg-Körmagyar
Pesti-Caligula

25. Katona-Három nővér
Radnóti-Hetvenkedő katona
Víg-Álomkommandó

26. Katona-Mizantróp
Víg-Az öngyilkos/fél3,7/
/Kaposvári Csiky G. Sz./
Pesti-Különóra

27. Nemzeti-Advent
Víg-Az öngyilkos

28. Játészín-Himnusz
Katona-Übü király
Pesti-Fekvőtámasz

A koncerttermek ajánlatából

Zeneakadémia
február 19. 11.oo Beethoven-est
/Kovács Dénes, Gulyás Márta, Bartók vonósnégyes
február 24. 19.3o. Ella István orgonaestje

Zeneakadémia kisterem
február 24. 19.3o. Kecskés együttes koncertje
/A török kor zenéje korabeli hangszereken/
február 25. 19.3o. Rey Guerra /Kuba/ gitárestje.

Pesti Vígadó Kamaraterem
február 17. 19.oo, Sárközy Gergely gitárestje

Magyar Nemzeti Galéria
február 21. 13.oo. Mandel Quartett
/középkori táncok a XIII.-XV. századból/

Zene

LEMEZAJÁNLAT

Magyar Protestáns Énekek
/A Debreceni Református Kollégium Kántusa/
Karácsony és Húsvét ünnepére.

Az egyszólamú énekeken, gregoriánokon keresztül üzenete lehetne a lemeznek: "Krisztusnak beszéde béven lakozzék ti bennetek minden bölcsességével, tanítván és ti köztetek egymást intvén pszalmusokban, dícséret mondásokban és lelki énekekben, kedvesen énekelvén a ti szívetekben az Urnak."

Megtisztuláshoz, belső béke teremtéséhez adalékot szolgáltathatnak ezek az énekek.

Mandel-quartett

Lélekben és időben távoli kor zenéjét dolgozta fel a Mandel-quartett.

Nem/csak/a zene a fontos, nem az hat először.
Üzenet a középkorból:
"Légy hetyke, fürge, pörge,
csak vállat vonj ha bánat ér
Hej, táncra, körbe-körbe!"

És tényleg. A vár megélénkül. Porbefedett, súlyos oszlopai között napfény cikáz, felmelegszenek a falak, élet leheli be az elfelejtett termet. Ősi vezérek és asszonyságok lépnek be, súlyos selymek suhannak, csizmák dobognak és kezdődik a mulatság.

E kor világi zenéje rendkívül egyszerű, hiszen a talpalávalót a zenészek túlnyomó részben helyben rögtönözték, ajánlva hercegnőjük kedvére.

A színes dáridó, a vígasság végig pörög, forog és már el is illan. Lecsendesül a kép. Egyházi zene szólal meg, a szertartás, az ünnep és rituáléjában vehetünk részt. Már éreznénk a tömjén illatát, de újból egy forgatag villan fel, s ránt körbe-körbe.

E ciklikusság végig jellemző a lemezre. Nem egy stílus bemutatására vállalkozott, csak hangulati megragadásra, amiben a játék és az ünnep egymást váltva jelenvaló.

Regős Rita

KÖNNYŰZENE

Új lemezek

KÜLFÖLDÖN:

Blue Matisse - Blue Matisse
Harald Budd - The white acrades
Nick Cave - Tender Prey
Roger Eno - Between Tides
Joe Jackson - Tucker
The Screaming Trees - A fracture in time
Totenhosen - Hier kommt Alex
Talk Talk - Spirit of Eden

ÉS ITTHON:

Kampec Dolores
Vágtázó Halottkémek: A halál móresre tanítása
Hungarian Jazz Quartet:New Age

Film

—Nagy Beáta— Barotányi Zoltán

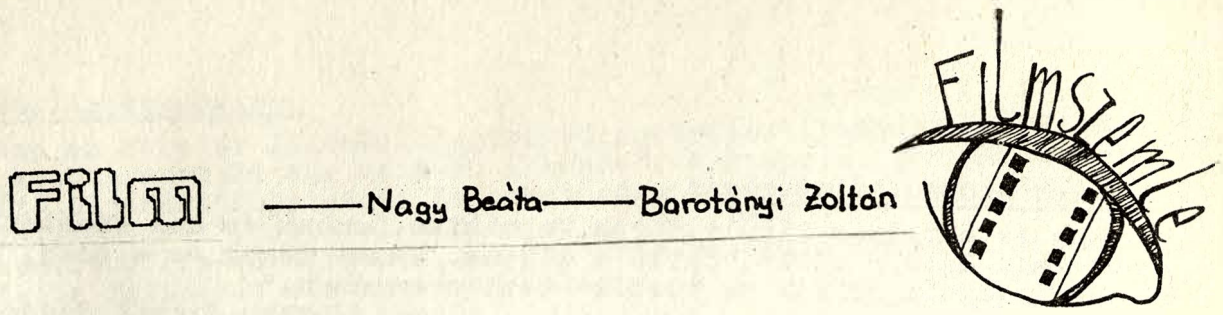

XXI. MAGYAR FILMSZEMLE

1989. február 3-8 között összesen 32 filmet mutattak be a Budapest Kongresszusi Központban, köztük 24 ősbemutató volt.
A társadalmi zsüri tagjai Horn Gyula külügyminisztériumi államtitkár, Glatz Ferenc történész, Konrád György író, Keserű Ilona képzőművész és Bihari Mihály voltak.

Díjakat a következő filmek kaptak:
Játéfilm kategória fődíja: Bereményi Géza Eldorádó c. alkotása.
Dokumentumfilm kategória fődíja: Gyarmati Lívia-Böszörményi Géza: Recsk 1950-53 c. filmje.
Alkotói díjak: Enyedi Ildikó: Az én XX. századom /első filmje/
Sára Sándor :Csonka- Bereg I-II. /rendezés/
Gulyás Gy.- Gulyás J.: Balladák filmje /rendezés/
Legjobb szinészi alakitás díja: Eperjes Károly az Eldorádóban nyújtott alakitásáért.
A szakmai zsüri díjai: Ember Judit rendezőnek
Máté Gábor színésznek
Jeles András-rendezői díj
Bereményi Géza-forgatóköny-írói díj
Enyedi Ildikó rendező és Máté Tibor operatőr a képi és tartalmi összhang megvalósításáért kaptak díjat.

Bereményi Géza: Eldorádó

"...Értékvesztésről szóltam az előbb. Miután ezt leghamarabb és legtriviálisabb módon a pénz értékcsökkenésében tapasztaljuk /napjaink mindennapos élménye/ erre hagyatkozva azt hihetnénk, hogy az Eldorádó, melynek fő színhelye a piac, valamiféle illusztráció gazdasági bajainkról. Pedig nem erről van szó. Bereményi Géza nem kíván az új gazdasági mechanizmus kéretlen prókátora lenni. /Jóllehet, nyilván nem ellenzi azt./ Az értékvesztés bonyolultabb,belső folyamatai érdeklik. Az Eldorádó-műszóval:-rétegzettsége pontosan ezt szolgálja. A felszínen valóban a piac, a szabad értékcsere hektikus,tarka kavalkádját látjuk, az egyéni furfang, a rátermettség alpáriságában is megmosolyogtató példáit. Majd ahogyan a fanatizmus gyakori társával, az erőszakkal embertelen és egyoldalú küzdelemben letöri és megsemmisíti a szabad kereskedelmet. Az értrékirtás áldozatait az értékteremtés áldozatai követik. Ez utóbbiak története, akik a meggazdagodás minden reménye nélkül szállnak szembe a pusztító erőszakkal- /ki látott már lázadó kereskedőt?/-"vezetik át" a nézőt a film mélyebb dimenzióiba, amelyek határai ott kezdődnek, ahol a pénz hatalma véget ér. Számomra az Eldorádó-többek között- egyik fő tronvaille-ja, hogy jóllehet állandóan a pénzről szól, amit mond, az arra a világra vonatkozik, amelyben a pénznek nincs hatalma."

/Filmvilág 1989/2 /

Jeles András: Álombrigád

" Nagy és hatalmas király.Három feje bika, ember és kos képében jelenik meg. Lába a bikáé, farka a kigyóé. Tüzet lehel és a pokol zárkányán lovagol. Dárdát és zászlót tart a kezében."
/Johann Vier:A démonok/

Azt mondják a Titanicon az utolsó pillanatig játszott a zenekar.
/forrás: Rejtő, idézi Jeles a Kis Valentinó-ban /
Valószínüleg remekül szórakozik, aki megnézi eme filmet, de abban is biztos vagyok, hogy a mű teljes"kihámozásához" ajánlatos többször megtekinteni. A "kihámozás" szó persze nem pontos, hiszen azt sugallja mintha a mű burkának, felesleges ruhadarabjának eltávolitásával valamiféle biztos maghoz, egyedi és egyedül autentikus jelentéséhez jutnánk el, pedig sokkal fontosabb ezeket a burkokat, közlési formákat egységben látni. A filmben ugyanis éppen az jelenik meg elemi erővel és sokszor tragikomikusan, ahogy ezek a különböző / történetileg egymásra épülő, vagy egyszerüen egymásra következő/ kommunikációs formák, médiák kórosan zavarják egymást az egyéni tudat szintjén, lehetetlenné téve az alapkérdések artikulálását. A zavarás szintagmák kiveszésével /"Nem találunk szavakat"/, a suta töltelékeknek elszaporodásával jár és persze ha hiányoznak a jelentő kifejezések, de az indulat közlésre késztet, úgy belépnek bizonyos artikulálatlan, mindent helyettesítő kifejezések. Illetve csak belépnének, mert a helyettük felcsendülő operettzörej diszkréten kifoltozza a kommunikációs zár indulatütötte sebeit. A filmnek ez a rétege pontosan rámutat az effajta tömegkultúra mindent eltömő, mindent a saját egyöntetü, rózsaszin, undoritó lekvárjába fojtó működésébe. A Mechanizmus ezt integráns részévé tette és alaposan ki is használta/-ja/, ha úgy tetszik konszolidáló eszközként kezelte-de hogy ezt megtehesse, ahhoz hozzájárultak haladó operetthagyományaink-az artikuláció lehetőségéről, a magunk személyiségének kifejezéséről már régóta tömeges a lemondás. Csesztusértrékü, hogy a filmet Rátonyi, az operettkirály vidám narrációja kiséri-vigyázat, itt a Nagy Manipulátor működik a kedély álarca mögött!
Meglepőek és üdítőek a film megoldásai más tekintetben is. Mindenekelőtt erősen"színházias"- abban az értelemben, hogy más itt is felelhetőek a később Jeles /radikálisan újító/ színházi produkcióiban /Szélvihar, A mosoly birodalma/ alkamazott eszközök: a történés látszólagos töredezettsége-az ábrázolás kimerevített csúcspontok sorozata. Továbbá: a töredezettség a mozdulatokig hatol, igy gépszerü mozgás ill. élőképek egész sora keletkezik /ezek egyszerre fejezik ki vonzódását a fényképezéshez, a keleti szinházhoz és Bressonhoz/. Az egyes szerepek, vagyis a művészi közlés mondatainak argumentumai szabadon cserélhetők, a férfiakat nők, a nőket férfiak is játszhatják. Jeles maga virtuóz módon tud beszélni bármilyen filmes stilusnyelven. Mint gyakorlott varázsló idézi meg a szellemeket és másfél óráig /a film időtartamáig/ rekeszizmokat próbára tevő keserü játékot üz velünk.
Az emberiség kelet-közép-európai fele a filmet elnézve nemcsak múltjától, hanem központilag elképzelt jövőjétől is röhögve búcsúzhat, miközben Oláh elvtárs és Lenin elvtárs összefutnak a gyárudvaron. Jeles beszédének erejét az adja, hogy sokakkal ellentétben nem hagyja, hogy a formák "beszéljenek" vele, inkább maga kezeli eszközként a formákat.

/ Barotányi Zoltán/

Ember Judit: Pócspetri

1948-ban az iskolák államosításakor Pócspetriben tisztázatlan körülmények között meghalt egy rendőr. A későbbi koncepciós pereket előre vetítő eljárást folytatott le a hatóság. A még ma is élő lakosok megszólaltatásával idézi fel a film az eseményeket.

"A dokumentumfilm-művészetnek, ha van értelme, az emlékek , a nemfelejtés, a felidézés művészetének kellene lennie. Ember Judit Pócspetrije nemcsak felzaklató témája miatt fontos és egyedülálló vállalkozás. Szemléletmódja teszi feddhetetlenné: az a "ráközelités", melynek segitségével rétegről rétegre beljebb, közelebb kerülnek a pócspetri per emberi lényegéhez.

A Pócspetri a Legyőzött Emberről szól, akit igenis meg lehet alázni, akit le lehet igázni. Kevés fájdalmasabb felismerés létezik ennél. A Pócspetri szembenéz ezzel, s talán erőt ad ahhoz, hogy feldolgozzuk magunkban."

Enyedi Ildikó; Az én XX. századom

"Menjunk vissza az úton, addig az elágazásig, ahol még lehetett volna másfelé haladni, ahol még egyszerűnek és könnyen járhatónak tűnt minden más út, mint amit végül is ebben a században végigjártunk."- mondta a film egyik szereplője. Enyedi Ildikó első filmes rendezőnő vallomása szerint ezért játszódik ez a mesés film a századfordulón, amikor minden feltétel adott volt ahhoz, hogy a Föld,minden lakója számára paradicsomkert legyen, s amelyet az emberi képességekbe vetett végtelen hit jellemzett.

Ma, a XX. században, "vágyainkban, gátlásainkban, személyiségünk zavaraiban lenyomatai vagyunk egy áldatlan történelmi kornak. Én is bizonytalan vagyok. Gyanakvó... nem segitek én sem a másik szorongónak. De megpróbálok másképp élni és hiú ember létemre is vállalni a nevezetesség kockázatát... hálás vagyok minden olyan nézőnek, aki nem keres mást, "többet" ebben a filmben, mint a saját magunk tökéletlensége fölött érzett megbocsájtó szeretetet."- mondja a rendezőnő.

Új filmbemutatók:

Recsk 1950-53. Egy titkos kényszermunkatábor története. Rendezte: Gyarmati Lívia és Böszörményi Géza. /A filmet a Toldi moziban mutatják be./

Tűsztörténet-Gazdag Gyula filmje. Bemutató a Szikra moziban.

A dokumentátor I-II. Rendezte: Dárdai István, Szalai Gyöngyi. Bemutató a Horizont moziban.

Matador: Pedro Almodovar a Május 1. moziban.

Ajánljuk még:

Derek Jarman: Anglia alkonya /angol/

Volker Schlöndorf: A bádogdob /NSZK-francia/

A bádogdob- Coppola: Apokalipszis most című filmjével megosztva- 1979-ben nagydíjat nyert Cannesban és megkapta az év legjobb filmjének járó Oscar-díjat is.

"Grass ragyogó regényének erőteljes filmváltozata egy fiúról szól, aki hároméves korában elhatározza, hogy nem nő tovább, és aki tömegeket tud uralni azzal, hogy bádogdobján dobol."-írja a filmről R. Bentley amerikai kritikus.

"Grass regényének zsenialitása abból fakad, hogy a két világháború közti Danzig /ma Gdanszk/ részletes szociális, politikai és etnikai freskóját tökéletesen kapcsolja össze egy gyerek szürreális látomásával, akinek mindenre az a reakciója, hogy visszafogja tulajdon fejlődését... Schlöndorf szinte sértetlenül menti át a regényt a filmvászonra."

közgáz film klub

Február 2o. /2o.oo/: Bunuel: Egy szobalány naplója /1964, francia/

Különös és felzaklató film, akárcsak a legtöbb Bunuel-alkotás. Különösen erőteljes benne Bunuel pszihoanalizáló szenvedélye, ahogy a hidegen pásztázó kamerával a tudatalattik "szemétdombjába" merül alá. A film címszereplője /Jeanne Morean alakitja hidegen és brilliánsan/ új munkahelyére, egy normandiai kisvárosba érkezik egy tisztesnek tűnő, de ezzel együtt is nyomasztó polgári családhoz. Am hamarosan kiderül, hogy egy pszihológiai "roncstelep" kellős közepébe pottyan. A családot és környezetét alantas, elfolytott vágyak, vad és elferdült szenvedélyek tartják fogságukban. A tudatos énjüknél erősebbnek látszó sötét és mély lelki energiák szinte marionettbábuként rángatják és irányitják őket, miközben ők persze a normális, tisztes életvezetés látszatát próbálják kelteni. A szobalány sokáig próbál kívülmaradni játszmáikon, mígnem egy bestiálisan kegyetlen gyilkosság után maga is kiszámitottan cinikusan avatkozik közbe, hogy leplezze a tettest. Beavatkozása sikertelen és Bunuel a film zárásaként is tartogat néhány fanyar fintort.
Morean Bunuelről: "Világosfejű, nyílt, türelmes, rendkívüli képzelőerejű-mindent tud. Mindent megért. Ismeri a dolgok titkait, az élet misztériumát. S ez a nagy tudás szinte természetfeletti erővel és jósággal ruházza fel."

Február 21. /18.oo/: Jires: A tréfa /1968, cseh/

Amikor 198o-ban egy televíziós műsorban a film alapját képező regényről valaki azt mondta:"a sztálinizmus vádirata",az író Kundera gyorsan közbevetette: "Kiméljen meg a sztálinizmustól, kérem. A tréfa egy szerelmi történet."
Részlet az író vallomásából: 1962-ben írtam, 33 éves koromban, s egy cseh kisvárosban ötlött fel bennem a gondolat: egy lány, aki virágot lop, és ajándékként szerelmének adja. Ahogy végiggondoltam egy karakter öltött alakot a szemem elött, Lucie-é, aki számára a szerelem és a szexualitás abszolut különböző, összeegyeztethetetlen dolog. Az ő története aztán összekapcsolódott Ludvikéval, akinek élete során összesürüsödött gyűlölete egyetlen dologban, a szerelmi aktusban összpontosul. És ez a Tréfa: melankolikus, szomorú a test és lélek.

"A filmem-ha akarjuk-politikus; témája-ha akarjuk-a politika. Az én értelmezésemben azonban nem célja a párt bemutatása ilyen vagy olyan okból, nem harc."-mondja a rendező. Egy buta, de ártatlan tett következményeinek visszatükrözése a személyi kultusz idején, személyek életutjának nyomonkövetése, személyiségük elsivárosodásának lenyomata a politikai változások során.

Február 21. /2o.oo/: Victor Fleming: Ördög az emberben /Dr Jekyll és Mr. Hyde/ /1941, amerikai/

Valószínüleg sokan ismerik a film- R. L. Stevenson / a Kincses sziget írója!/ regényén alapuló-történetét Dr. Jekyllről a kísérletező orvosról, aki az emberben egyszerre meglévő jót és rosszat akarja elválasztani és az utóbbiból egy új, immár homogén személyiséget alakitani. A kísérleti alany önmaga és titkos széruma révén képes átváltozni a fenevad Mr. Hyde-dá. Személyisége azonban kicsúszik ellenőrzése alól és immár akaratától függetlenül változik át periodikusan. Tombolásának útját gyilkosságok kísérik, lelki leépülése végül pusztulásához vezet.

A témát többször is megfilmesitették, sok feldolgozásban dominált a horrorisztikus elem, az átváltozás rémületes látványa. A bemutatásra kerülő filmben ehelyett inkább a lélektani, pszihopatológiai motivumok dominálnak, Dr. Jekyll eszerint kutatásaival századunk pszihológiájának eredményeit előlegzi.

A világhirü sztárok-Spencer Tracy, Ingrid Bergman, Luna Turner- főszereplésével készült hollywoodi produkció méltán számitható a populáris mozi klasszikusai közé.

Február 27. /18.oo/: Viktor Sjöström: A halál kocsisa /192o, svéd/

Viktor Sjöströmöt /1879-196o/ rendezőtársával Moritz Stillerrel a svéd filmművészet megteremtőjeként tartják számon. A színháztól pártolt át az akkor még fiatal művészethez, nem csupán rendező, de egyben kiváló színész is volt, színészi játéka alapvetően határozta meg filmjei karakterét. Ebbéli minőségében valószínüleg többek számára is ismert, hiszen élete utolsó szerepeként ő volt 1957-ben Bergman a Nap vége c. filmjének főszereplője. A halál kocsisa talán legismertebb alkotása. 192o-ban forgatta Selma Lagerlöt Nobel-díjas irónő regénye alapján. A történet különös északi legenda, vezérmotívuma a Halál kocsija, amely végiggördül szárazföldön és vízen, miközben a Halál új kocsist keres, olyan embert, aki bűnben halt meg.

A furcsa történet drámai erővel jeleníti meg, ahol a képeknek, a kompozíciónak a múltat és jelent ötvöző cselekményvezetésnek döntő jellege van. Mesteri a fényképezés, elsők között alkalmazza az egymásra fényképezett filmkockák technikáját.

Február 27. /2o.oo/: Resnais: Szerelmem Hirosima /1959, francia/

"Az esemény jön és elsuhan,
az emléknek száz ideje van."
/Weöres Sándor/

Akinek tetszett a Tavaly Marienbadban c. film /amly a rendezői életmüben a soron következő volt/ ismét nagy élményben lesz része, hiszen az emberi lélek és emlékezés rejtelmeibe merülünk alá, egyetlen nap sűrű atmoszférájában utazunk jelenből a múltba, Japánból Franciaországba és vissza. Hol a romos, atombomba sulytotta Hirosima utcáin követjük figyelemmel a filmet forgató francia színésznő felzaklatott gyors mozdulatait, hol egy japán férfi karjaiban emlékezik kínlódva, s szinte kéjesen feloldódva nevers-i kalandjára egy német katonával. Az ellenképek /a nevers-i erdő, a titkos találkák, bombázások, az elszakadás, a pincébe zárt megszégyenített lány/ időrendi sorrendjükből kiragadottan, az érzelmek hullámzásait követve-tükrözve bukkannak fel, és értékelődnek át a két ember lelki harcán, két történelmi korszak, kultúra ütközésén át. Harc a feltámadó mult ellen- a felejtés művészete- az emlékezés.

Kritika: "Új területet fedezett fel a filmművészet számára: az emberi lélek mélységét, rejtett gondolatok és bonyolult összefüggések kapcsolatát, a kizökkent és visszahozott időt."

Február 28. /18.oo/: Karel Kachyna: Szekérrel Bécsbe /1966, cseh/

Kachyna filmje, a cseh újhullám egyik reprezentáns alkotása megszületése óta sok vitát és vihart keltett, főképp amiatt, hogy a hagyományos II. világháborús ábrázolástól eltér és a "Történet" / a kanonizált történelem/ individumai ezúttal némiképp felcserélődnek. Kachyna elemi erővel szól az emberi személyiségben végbemenő roncsolódásról, amely lezajlik- bármely oldalhoz is tartozzon az egyén- egy háborúban.

A film főszereplői egy fiatal cseh parasztasszony /Ira Janzurova/, akinek férjét még a filmi történet előtt gyilkolják meg a németek, és egy fiatal bécsi Wehrmacht-katona, aki sebesült társával próbál hazajutni és az asszonyt kényszeríti, hogy vigye őt magával. A három embert /majd a sebesült halála után kettőt/ a félelem és gyűlölet szálai, gyanakvó tekintetek fűzik egybe és hajtják az úton, de végül egyik sem tud győzedelmeskedni. Az asszony kezdetben hiába próbál bosszút állni, majd a sikertelen kísérletek után a "fejsze logikáját" meghaladja egy erősebb érzés. A katonának, bár félelme és a háború mindenki által nyilvánvalónak tekintett és épp emiatt kissé gyanús törvényei szerint elemi érdeke, hogy végezzen az asszonnyal, mégsem tud kellően "hidegen" cselekedni. A gyűlöletnél erősebbnek bizonyul a rokonszenv, de hogy ez csupán egy röpke pillanat, azt bizonyítja a film befejezése: az asszony a győztesek által értelmetlenül meggyilkolt katona holttestével tér meg falujába.

Kitűnő filmdráma, amely a görög sorstragédiák erejével hat.

Február 28. /2o.oo/: Welles: Aranypolgár /1941, amerikai/

A filmszakmában csak "csodagyerek"-ként emlegetett amerikai író, rendező, színész alig múlt 2o éves, amikor elkészitette első filmjét, az Aranypolgárt.

Főszereplője Lane, az újságkirály, akinek alakját az amerikai sajtó egyik legnagyobb és leggazdagabb vállalkozójáról, Hearst-ről mintázta. De lehetne akár Rockefeller is, vagyis a tipikus selfmademan, az amerikai álmok és lehetőségek embere.

A filmet a korabeli közönség értetlenül fogadta, a világ legjobb filmtörténészei azonban 1958-ban a "brüsszeli 12" közé emeli a kép, a művészi játék, hang, zene harmoniájáért.

Az Aranypolgár határkő a filmtörténetben-de mégsem sikerült forradalmasitania azt; sokáig nem talált követőkre. Welles volt az első, aki elvetette a 3o-as évek akadémizmusát, a hagyományos cselekménybonyolitást, az időbeliség pontos betartását és alkalmazta a film pszihológiai-logikai felépitésének módszerét, a "belső vágás" technikáját, amely lehetővé teszi a különböző idősíkokban zajló cselekvések egymásra vetitését, totálképekben gyakorolva hatást a nézőre hol átérzést, hol kivülállást indukálva benne.

Lane, a "szellemi középszerűség gigantikus megtestesülése" a film elején hatalmas, de egyéniség nélküli jelenség szánalmasan kicsinyné törpül az "american life" individualista magányában tárgyilagos-ironikus kritikáját nyújtva a korábbi-pusztán-tézisszerü társadalombirálatoknak is.

Kiállítás — Mélyi József —

MOLNÁR C. PÁL FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLITÁSA

Sokan viszolyognak a nagy kiállítótermek elidegenítően bő kínálatától. A termek faltól-falig roskadoznak az egyenként csodaszép vagy kevésbé szép műtárgyaktól, s a hatodik terem után az ember már azt fontolgatja, vajon hány újabb helyiség fog még váratlanul felbukkanni. Azok a kincsek, amelyek keletkezésük idején gyakran egymagukban is vonzották az érdeklődőket, s így a szemlélő valóban csak velük foglalkozott, most elvesznek a tömegben; a látogató agya nem műelvező, hanem inkább regisztráló szerepet kezd felvállalni.

Ha valaki ismeri ezt az érzést, és érezte már hiányát annak, hogy egy kiállításon teljes egészében átadja magát a művész képzeletvilágának, életfilozófiájának, az jól teszi, ha ellátogat kedden, szerdán, vagy csütörtökön 15-18 óra közt a Ménesi út 63. szám alá, ahol Molnár C. Pál festőművész műtermét találja. A pár éve elhunyt alkotó gazdag anyagot hagyott maga után, amit utódai fantasztikus szeretettel és lelkesedéssel gondoznak. A műterem nem nagyobb két átlagos méretü szobánál, de itt jól megfér egymás mellett a festő néhány máig is megfejthetetlen technikával készült szatirikus rajza, a párizsi tanulmányút és a gyakori külföldi utazások egyedien, romantikusan ábrázolt emlékei, a művész vallásos-filozófikus, de mindig optimista festményei és a számtalan illusztráció.

Ami a kiállítást igazán egyénivé teszi az az, hogy Molnár C. Pál lánya fogadja az érdeklődőket, és kérésre minden képről, s a művész alkotói korszakairól lelkesen, a körülményeket bemutatva beszél, s így a látogató egészen közel kerülhet a műtárgyakhoz.

Akiket a kiállítás hangulata, Molnár C. Pál művészeti stílusa megfogott, azóta már baráti kört is alapítottak, hogy együtt ápolhassák ezt a gazdag örökséget.

/Benedek Edit/

FIGYELEM!

Egyetemünk német tanszéke március 5-12 között ez évben is, immár ötödször megrendezi a német nyelvü kultura hetét. A rendezvények jó alkalmat nyújtanak a német nyelv gyakorlására mind azok számára, akik vizsga előtt állnak, mind pedig a nyelvet felejtőknek. A Programok a korábbiakhoz hasonlóan a következő témák köré csoportosulnak:

1.- nyelvvel, nyelvtannal kapcsolatos foglalkozások
2.- gazdasági témáju szakelőadások
3.- irói felolvasóestek
4.- szinházi bemutatók

A pontos program és jegyek a szinházi előadásokra február 2o.-a után a német tanszék titkárságán szerezhetők be.

IZRAEL

Csodálatos érzés megérkezni a Szentföldre. Bár politikai határai szükreszabottak, mégis hosszú éveket kellene ott tölteni, és még ekkor is úgy érezné az ember, hogy gazdag emlékanyagának csak töredékét látta. Épp ezért itt csak némi ízelítőt adhatunk.

Jeruzsálem. Óvárosa vallások szerint tagozódik zsidó, keresztény, mohamedán és örmény /kopt/ negyedekre. A palesztín harcok megerősödéséig az ellentétek itt a mindennapi életben nem nagyon látszódtak. A Via Dolororán /Fájdalom útja/ arab kereskedők árulták portékáikat a különböző vallású vásárlóknak.Mivel a város több vallás szent helye, így egy-egy pontjához más és más hagyomány füződik. Ez látszik az Omár mecset és a Siratófal viszonyában is, de érdekes a Szent-Sír-templom is, ahol egyszerre több keresztény felekezet különböző szertartásait lehet megfigyelni.

Természetesen Jeruzsálemen kívül is rengeteg érdekesség van, melyek közül csak néhányat emeltem ki. Jerikó. Legendás falain kívül érdemes megnézni a kalifa palotájának romjait is.Cfat /Safad városának zsinagógái és híres iskolái a zsidó hagyományok őrzői. Tel-Aviv modern nagyváros, mellette viszont igen hangulatos a megmaradt régi kikötőváros, Jaffa.Massada erődje igen nagy szerepet kapott a Bar-Kochba lázadásban.A romok még ma is nagy pompáról tanúskodnak. Az erődítménytől nem messze találták meg a Qurmáni tekercseket. /Ezeket most a jeruzsálemi Izrael Múzeumban őrzik./

Fel kell készülni arra , hogy az utazásoknál az ország földrajzi adottságainál fogva számítanunk kell a nagyobb gyalogutakra is. Egyes nevezetességek eléréséhez- pl. a védelem miatt a Massada erődnél- nagyobb távolságokat kell legyőzni.Természetesen autóval a legkényelmesebb utazni. Arra azonban figyelni kell, hogy egyes városokban kellemetlenségek érhetik az utazót a rendszámtáblák miatt. Ezek ugyanis különböző színűek aszerint, hogy az autótulajdonos zsidó vagy sem.

Mennyi felbecsülhetetlen kulturális örökség,szent emlékek, szent helyek, s mennyi ellentét feszül a Föld e kicsiny darabjába. Talán egyszer a terület szellemiségével összeegyeztethető békesség és szeretet ideje is eljő. Bízzunk benne!

Megközelítés:

repülővel - Budapest - Tel-Aviv járattal / sajnos ez meglehetősen drága, sem APEX, sem STAND BY jegy nem váltható, így a jegy 24oooFt oda-vissa/

hajóval - indulás Durovnik, velence v. Athén /Pireus/ kikötőiből ezek közül legolcsóbb szovjet hajóval Pireusból, ennek ára csupán 6oooFt körüli, helyfoglalás december 15-től helyek korlátozott számban.A hajók Egyiptomba érkeznek továbbutazás autóbusszal. A hajóval utazás időt és módot nyújt a lelki felkészülésre is.

szállás - Ifjúsági Házakban és a sajátos életmódú kibucoknál, felvilágosítás az Expressz irodákban.

Zarándok utakat még a magyar pénztárcához lépest is olcsón Bécsből szerveznek.

AZ ERDÉLYI MAGYAR HÍRÜGYNÖKSÉG HÍREIBŐL:

Rendőri intézkedések a brassói megmozdulás első évfordulóján

Az 1987 november 15-i brassói munkásmegmozdulások évfordulóján a Securitate a következő intézkedéseket foganatosította. Azokat a személyeket akiket mint a tavalyi tüntetés résztvevőit tartottak számon, nov. 13-án reggeltől nov. 16-án estig háziőrizetbe helyezték. A város minden pontján, de leginkább a gyárnegyedekben és a városközpontban harminc méterenként kutyás és gépfegyveres karhatalmisták posztoltak. Valamennyi külföldit illetve nem a megyébe tartozó személygépkocsit ellenőriztek. Az említett időszakban az üzletek teljesen üresek voltak, még kenyeret sem lehetett kapni, de 15-én nagyobb mennyiségü sajtot osztottak szét a lakosság körében a városközpont egyik iskolájának udvarán. Itt azonnal nagyobb tömeg verődött össze. Brassóiak elmondták, hogy a kiárusításra azért nem az üzletekben került sor, hogy az évforduló miatt esetleg odaérkező ujságírók ne láthassák a szokásos hatalmas sorokat. Ezt a módszert már sikeresen alkalmazták az ősszel is , amikor az Európa Parlament küldötteit kalauzolták Szebenbe, s eme képviselők utóbb olyasmiket nyilatkoztak, amik botránykeltően nem egyeztek a romániai valósággal.
Egyébként hasonló intézkedésekre került sor Kolozsvárott és Bukarestben is. Háziőrizetbe helyezték a közismert ellenzékieket, a városközpontokat és a munkásnegyedeket pedig Securitate csapatok őrizték. Ennek ellenére Kolozsváron és Brassóban a helyi szervezetek több sz áz röpcédulát szórtak szét, nem csak románul, de magyarul is.

E-M 38

Erdélyi Magyar Hírügynökség

Bukarest 1989 jan. 4.

SECURITATE-ÜGYNÖK A KRITERION FŐSZERKESZTŐI POSZTJÁN

1988 december utolsó napjaiban a Kriterion nevű, Bukarestben működő nemzetiségi könyvkiadó főszerkesztői posztjára Szilágyi Dezsőt nevezték ki. Szilágyi az Előre című pártlaptól került át a könyvkiadóhoz, melynek főszerkesztője, Botár Emma néhány hónappal ezelőtt meghalt.
Szilágyi Dezső pályafutását mint a román államvédelem, a Securitate besúgója kezdte. Innen emelték ki, majd a hadsereg lapjához került, később pedig az Előre c. lap szerkesztőségét vezette és töltött be emellett általános cenzori funkciókat.
A román hatóságok az elmúlt évtizedben mindent megtettek, hogy a nemzetiségi kultúra egyik legfontosabb és egyben legutolsó fellegvárát a Kriteriont megszüntessék. A nemzetközi presszió hatására azonban ezt nem tehették és nem tehetik meg egyetlen tollvonással. Megfigyelők - Szilágyi kinevezésében - a Kriterion elleni újabb támadást sejtik. Egyben nem hagyható figyelmen kívül az a körülmény sem, hogy a kinevezés Szilágyi számára bukás. Félreállítása azt is tükrözi, hogy Bukarest már kipróbált ügynökeiben sem bízik.

—támpont-23—

Hegedűs Lóránt előadásai a Széchenyiben

A XIX. sz-i orvostudomány nem tudott elképzelni olyan betegséget, ami nem szervi eredetű.
Sigmund Freud orvos, pszichológus, pszichoanalitikus először fogadta el a fordított út lehetőségét. A pszichoneurotikus esetek vizsgálata kapcsán feltételezte, hogy lelki tényezők is létrehozhatnak organikus elváltozásokat. Újszerű merész eszméivel megbotránkoztatta a világot és máig nem lankadó vitákat indított el. Freud egykori barátja, követője, később legnagyobb tudományos ellenfele Carl Gustav Jung, a komplex pszichológia megteremtője így ír róla: "Egyszólván a beteg szemével látott, s így a betegséget sokkal mélyebben sikerült megérteni, mint azelőtt lehetséges volt. Akárcsak az Ószövetség prófétája, vállalta a hamis istenek megdöntését, egy sereg becstelenségről, képmutatásról lerántotta a leplet és szánakozás nélkül kiteregette a világ előtt kora szellemi életének rothadtságát. Az ösztönzés, melyet a kultúrának adott abban nyilvánul meg, hogy felfedezte hogyan lehet hozzáférkőzni a tudattalanhoz, Azzal, hogy elismerte az álmot, mint a tudattalanban lejátszódó folyamatok legfontosabb információs forrását, kimentett a múltból és a feledésből egy olyan értéket, mely menthetetlenül elveszettnek látszott."
Mélylélektan, pszichológia, világnézet, hit, vallás reménhetőleg sokakat érdeklő problémák. Kérdések melyekkel gyakran találkozunk, melyeket különféle megközelítésekkel, különböző szempontokból vizsgálunk. Egy lehetséges aspektust kíván ehhez nyújtani egy a Széchenyi István Szakkollégium szervezésében februárban újrainduló előadássorozat. Végigpillantva századunk szellemi arculatán, túlzás nélkül állíthatjuk, hogy nem érthető meg napjaink haladó polgári kultúrája a pszichológia a pszichoanalízis nélkül. Ennek a gondolatnak a jegyében a múlt félévben indult és most folytatódó Istenkép az európai kultúrtörténetben című előadássorozat első három idei előadása mélylélektani témájú. Az első rendezvényre febr. 16-án 18.30-kor kerül sor a Ráday utcai kollégiumban. Az előadás címe: Jézus és Freud. Az előadó dr. Hegedűs Lóránt teológus neve bizonyára néhányunknak már ismerősen cseng. A következő hét csütörtökön C. G. Jungról lesz szó. A harmadik problémakör talán kevésbé ismert. A freudi gyökerektől szintén hamar elhajló pszichológiai irányzatról, az individuál pszichológiáról lesz szó, mely Adler nevéhez köthető. Ehhez a gondolatkörhöz tartozik az adleri pszichológia által kidolgozott emberi motiváció a hatalomvágy kérdése. Ez érdekes összehasonlításra ad alkalmat az adleri kifejtás és a sorsának kiszolgáltatott de alulmaradt embertipus között, aki kénytelen magának megteremteni a felsőbbrendű embert. Így a harmadik előadás címe: Nietzsche és Adler.
Mindenkit szeretettel vár a Széchenyi István Szakkollégium!

Felelős kiadó: Szuhay Miklós
Szerkesztette: Mossing Vera, Both Vilmos, Keszthelyi Tibor
Címlap: Wavrik Gábor
Készült az [redacted] nyomdájában 2000 példányban
nyomdavezető: Jász József

—támpont-24—

89/666